

## **ВІДГУК**

**рецензента д.мед.н., професора Давиденка І.С.**

на дисертаційну роботу **Лісової Катерини Миколаївни на тему:**  
**«ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ В СИСТЕМІ МАТИ-ПЛАЦЕНТА-ПЛІД**  
**ПРИ НЕВИНОШУВАННІ ВАГІТНОСТІ І ПАТОГЕНЕТИЧНО**  
**ОБГРУНТОВАНІ МЕТОДИ ЇХ КОРЕКЦІЇ»,**

подану до апробації на здобуття наукового ступеня

доктора філософії

за спеціальністю «14.01.01 – акушерство і гінекологія»

**Актуальність** вибраного автором наукового напрямку обумовлена тим фактом, що проблема невиношування вагітності широко поширена в наш час. Не зважаючи на велику кількість досліджень, широкого впровадження різноманітних методики терапії, спрямованих вплинути на етіологію та основні ланки патогенезу, дана патологія і досі залишається актуальною.

Невиношування становить 10-20% всіх вагітностей. Відзначено значне збільшення вірогідності перинатальних втрат у жінок з не виношуванням в анамнезі порівняно зі здоровими жінками.

Важливе значення при цьому належить порушенням функції системи мати-плацента-плід та плацентарній недостатності, що формується на цьому тлі. Як поширене ускладнення вагітності (згідно з результатами різних досліджень 4 - 22%), плацентарна недостатність пов'язана з гіпоксією та затримкою росту плода і є однією з провідних причин антенатальних захворювань плода та в подальшому перинатальної смертності. Для дисфункції плаценти характерні морфологічні зміни плацентарної тканини, що в подальшому призводять до розладів усіх функцій плацентарної системи, зокрема антиоксидантної, ендокринної, транспортної, метаболічної, трофічної. Вище вказані порушення спричиняють затримку внутрішньоутробного

розвитку плода і можуть призвести до його антенатальної загибелі. Саме тому для попередження можливих перинатальних втрат надзвичайно актуальним є раннє виявлення функціональних та морфологічних змін в фетоплацентарному комплексі.

Вищевикладене визначило актуальність проблеми і послужило теоретичною основою для проведення даного дослідження.

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом планової комплексної науково-дослідної роботи кафедри акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету «Сучасні аспекти збереження та відновлення репродуктивного здоров'я жінки при акушерській і гінекологічній патології», 2016-2020 рр. виконання (№ держреєстрації 201110Н, шифр 0116U002939).

Розглядаючи основні питання наукової новизни представленої дисертаційної роботи, необхідно відзначити, що авторіві вдалося науково обґрунтувати необхідність вдосконалення алгоритму ранніх діагностичних та лікувально-профілактичних заходів у вагітних з невиношуванням.

Дисертантом проведено комплексне обстеження вагітних та детальне морфологічне дослідження посліду (включаючи макроскопічне, мікроскопічне дослідження, визначення показників апоптозу). Була розроблена антенатальна шкала оцінки порушень функціонування фетоплацентарного комплексу при невиношуванні, яка враховувала такі показники як вік, загальний, гінекологічний та репродуктивний анамнез, явища загрози переривання вагітності, гормональну реакцію ФПК, зміни при УЗД, генотип матері по AGTR1, зміни в стані ФПК на тлі терапії.

На підставі результатів ультразвукових, генетичних, морфологічних досліджень, визначення рівня гормонів фетоплацентарного комплексу з урахуванням клініко-анамнестичних даних дисертантом розроблені критерії ранньої діагностики порушень функціонування системи мати-плацента-плід та індивідуалізований підхід до корекції виявлених порушень та ведення

вагітності у пацієнток з не виношуванням, що зменшило кількість плацентарної дисфункції та інших ускладнень всередньому в 2 рази. В свою чергу це сприяло покращенню перебігу та пролонгації вагітності та дозволило значно мінімізувати перинатальні втрати.

### **Практичне значення одержаних результатів.**

В результаті проведених досліджень на підставі оцінки даних ретельно зібраного розширеного анамнезу, ультразвукових, морфологічних змін в фетоплацентарному комплексі, показників гормонального фону вагітних та даних генетичних досліджень розроблена система комплексної ранньої діагностики та індивідуалізованого лікування не виношування вагітності, що враховує основні патогенетичні ланки формування даної патології і спрямована на направлена на своєчасне виявлення і корекцію порушень, що в подальшому дозволить попередити розвиток патології і мінімізувати перинатальні втрати.

Матеріали дисертаційної роботи повністю відображені в шести друкованих роботах, дві з яких в фахових журналах України, одна – в закордонному виданні, одна – в журналі, що індексується в базі даних Scopus. Матеріали дисертаційної роботи оприлюднено та обговорено на Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Інноваційні технології в акушерстві та гінекології: від науки до практики». (Яремче, 2018); міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні досягнення медичних наукових досліджень в Україні та країнах ближнього зарубіжжя» (Київ, 2018); міжнародній науково-практичній конференції «Вітчизняна та світова медицина: вимоги сьогодення» (Дніпро, 2018); міжнародній мультидисциплінарній конференції «Science and technology of the present time: priority development directions of Ukraine and Poland» (Wolomin, 2018); міжнародній науково-ійконференції «Нові досягнення у галузі медичних та фармацевтичних наук» (Одеса, 2018); міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні досягнення медичних наукових досліджень в Україні та країнах ближнього зарубіжжя» (Київ, 2019);

міжнародній науково-практичній конференції «Scientific achievements of modern society» (Liverpool, 2019); науково-практичній конференції з міжнародною участю, приуроченій 75-річчю з дня заснування Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» «Актуальні проблеми морфології в теоретичній та практичній медицині» (Чернівці, 2019); міжнародній науково-практичній конференції «Пріоритетні напрями вирішення актуальних проблем медицини» (Дніпро, 2020); міжнародному симпозіумі онлайн «Теорія та практика репродукції людини» (Чернівці, 2020).

Дисертаційна робота побудована за класичним принципом і по своїй структурі повністю відповідає всім вимогам до дисертаційних робіт.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в педагогічному процесі при навчанні як на додипломном рівні, так і на післядипломному.

Зауважень принципового характеру по виконаній дисертації немає.

Як для дискусії вважаю за необхідне поставити декілька питань:

1. Чим обумовлений вибір груп дослідження та періодів, в які проводилось визначення рівнів гормонів?

2. Чим обґрунтовано призначення препаратів, що стимулюють тканинну регенерацію і покращують трофіку (зокрема актовегін) вагітним з дисфункцією плаценти?

### **Висновок**

Дисертація Лісової Катерини Миколаївни «**Функціональні зміни в системі мати-плацента-плід при невиношуванні вагітності і патогенетично обґрунтовані методи їх корекції**», виконана на кафедрі акушерства та гінекології в Буковинському державному медичному університеті МОЗ України під керівництвом доктора медичних наук,

професора Юзька Олександра Михайловича, повністю відповідає сучасним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії і може бути апробованою та рекомендована до офіційного захисту в Спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 14.01.01-акушерство і гінекологія.

### Рецензент

Зав. кафедри патологічної анатомії  
Буковинського державного  
медичного університету,  
д.мед.н., професор

 І.С. Давиденко

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2021 року

Підпис <i>Давиденко І</i>
_____ засвідчую:
Начальник відділу кадрів
Буковинського державного медичного університету



*І.С. Давиденко*